

ISTORIA LUMII

PRIMELE ORAȘE ȘI IMPERII

Anii 10.000 î.Hr. - 476 d.Hr.

text de John Farndon
ilustrații de Christian Cornia

CUPRINS

Primele orașe și imperii	6
Epoca Pietrei	8
Acum mai bine de 12.000 de ani	
Primele așezări	10
Acum 12.000-9000 de ani	
Primele orașe	12
Acum 9000-6000 de ani	
Ascensiunea Egiptului	14
4000-2600 î.Hr.	
Epoca Bronzului	16
2600-1600 î.Hr.	
Epoca Miturilor	18
1600-750 î.Hr.	
Imperii și idei	20
750-400 î.Hr.	
Imperii occidentale și orientale	22
400-200 î.Hr.	
Măreția romană	24
200 î.Hr. – 200 d.Hr.	
Căderea Imperiului Roman	26
200-476 d.Hr.	
Cine, ce și când	28
Niciodată n-aș fi crezut...	30
Index	32

În această carte, „m.a.î.u.” este prescurtarea de la „milioane de ani în urmă”, iar „a.î.u.” este prescurtarea de la „ani în urmă”; „cca”, folosit înaintea unei date, înseamnă „circa” sau „aproximativ” (atunci când nu se cunoaște data exactă a aceluia eveniment).

Vremuri preistorice

Cea mai mare parte din istoria omenirii ne este foarte puțin cunoscută, pentru că n-a avut cine s-o scrie. Este vorba despre „pre-istorie”, adică perioada de dinaintea inventării scrisului. Iar asta înseamnă aproximativ 98% din întreaga poveste a omenirii. Puținul timp trecut de atunci îl numim „istorie”.

Americile

Oamenii au ajuns în America târziu! Unii cercetători cred că prima care s-a stabilit pe aceste meleaguri a fost populația Clovis, din New Mexico. Alții susțin că locuitorii din Monte Verde (Chile) au pus bazele primelor așezări. Însă lucrurile cele mai interesante s-au petrecut în Mexic, unde au apărut primele gospodării agricole și cele dintâi civilizații: olmecii și mayașii.

PRIMELE ORAȘE ȘI IMPERII

Istoria omenirii a început în urmă cu mulți – muuuulți – ani, în Africa. De pe acest continent, *Homo Sapiens* au pornit spre toate colțurile lumii acum aproximativ 70.000 de ani. În partea cea mai de jos a Americii de Sud au ajuns în urmă cu circa 15.000 de ani. De atunci, fiecare continent s-a dezvoltat într-un mod unic, iar acum vă așteaptă să îi descoperiți povestea.

Europa

Vreme îndelungată, nordul continentului, aflat în Era Glaciară, a avut o climă foarte rece! Oamenii se ocupau mai ales cu vânătoarea, iar după o vreme, și cu agricultura. Abia în urmă cu 3000 de ani civilizația a început să se dezvolte în sudul Europei: mai întâi, grecii, cu ideile lor geniale, apoi romanii, cu legiunile lor numeroase și mărețul lor imperiu.

Eurasia

„Cornul abundenței”, denumit și „Semiluna Fertilă”, se întindea din Egipt până în Irak. Se crede că aici au trăit primii oameni care s-au ocupat cu agricultura. În est, de-a lungul râurilor Tigru și Eufrat, se găsea Mesopotamia (Irakul de astăzi). Aici a luat naștere istoria, odată cu inventarea scrisului și cu apariția primelor civilizații, precum cea sumeriană.

Africa

Deși noi, oamenii, am făcut primii pași aici, cea mai mare parte a continentului a rămas încremenită în preistorie. În nord-est însă, de-a lungul fluviului Nil, acum 5000 de ani a luat naștere uimitoarea civilizație egipteană. A supraviețuit vreme de 3000 de ani, sub conducerea unor regi numiți „faraoni”. Ei au construit piramide și statui uimitoare și au dezvoltat unul dintre primele sisteme de scriere.

Asia

Ce s-a petrecut în Mesopotamia s-a întâmplat și în India, dar mai ales în China: descoperirea metalelor și a agriculturii, primele orașe și inventarea scrisului. Iar dacă în Europa și în Eurasia civilizațiile au tot apărut și au dispărut, civilizația Chinei a rezistat vreme de mii de ani.

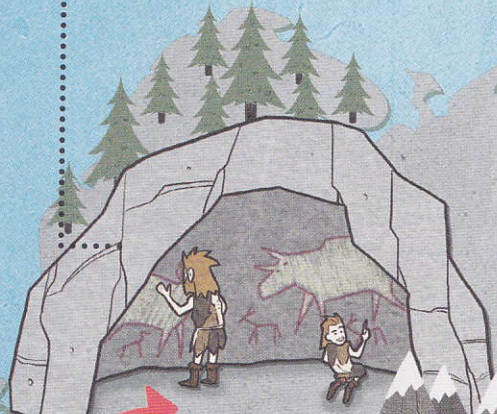
Australia

Primii locuitori, aborigenii, au ajuns în Australia acum 55.000 de ani. Cultivarea pământului a început abia în urmă cu 250 de ani, după ce europenii au adus cu ei animalele domestice și primele culturi agricole.

Arta obscură

cca. 20.000 a.î.u., Eurasia

În timpul Epocii de Piatră, oamenii pictau pe pereții peșterilor. Multe picturi înfățișează animale, cum ar fi cai sau bizoni. Cele mai celebre picturi rupestre s-au păstrat la Lascaux, în Franța.

Acum 40.000 de ani

Lascaux

Un deget important

60.000-40.000 a.î.u., Siberia

Pentru o vreme, pe Pământ au trăit niște creaturi foarte asemănătoare nouă: Omul de Neanderthal și Omul de Denisova. De la ultimul dintre aceștia nu s-a descoperit decât un deget, într-o peșteră din Siberia.

● Peștera Denisova, Munții Altai

Acum 35.000 - 25.000 de ani

Acum 100.000 - 90.000 de ani

Acum 150.000 - 130.000 de ani

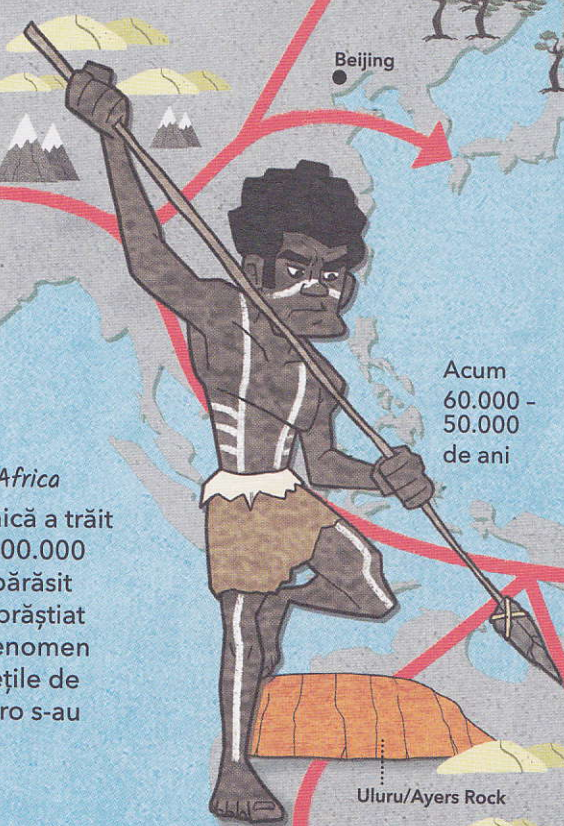

● Olduvai, Tanzania

Doar oameni suntem și noi

Acum 300.000 de ani, Africa

Prima noastră străbunică a trăit în Africa, în urmă cu 300.000 de ani. Urmașii ei au părăsit continentul și s-au împrăștiat peste tot prin lume, fenomen numit „migrație”. Săgețile de pe hartă ne arată încotro s-au răspândit prima dată.

Acum 60.000 - 50.000 de ani

● Uluru/Ayers Rock

Primii australieni 55.000 a.î.u., Australia

În urmă cu circa 55.000 de ani, câțiva curajoși au străbătut cu plutele oceanul din Indonezia până în Australia. Urmașii lor sunt aborigenii de astăzi.

3,3 m.a.î.u.
Primele unelte din piatră

1,8 m.a.î.u.
Homo erectus migrează din Africa

1 m.a.î.u.
Prima folosire controlată a focului

0,5 m.a.î.u.
Populațiile Neanderthal ajung în Europa

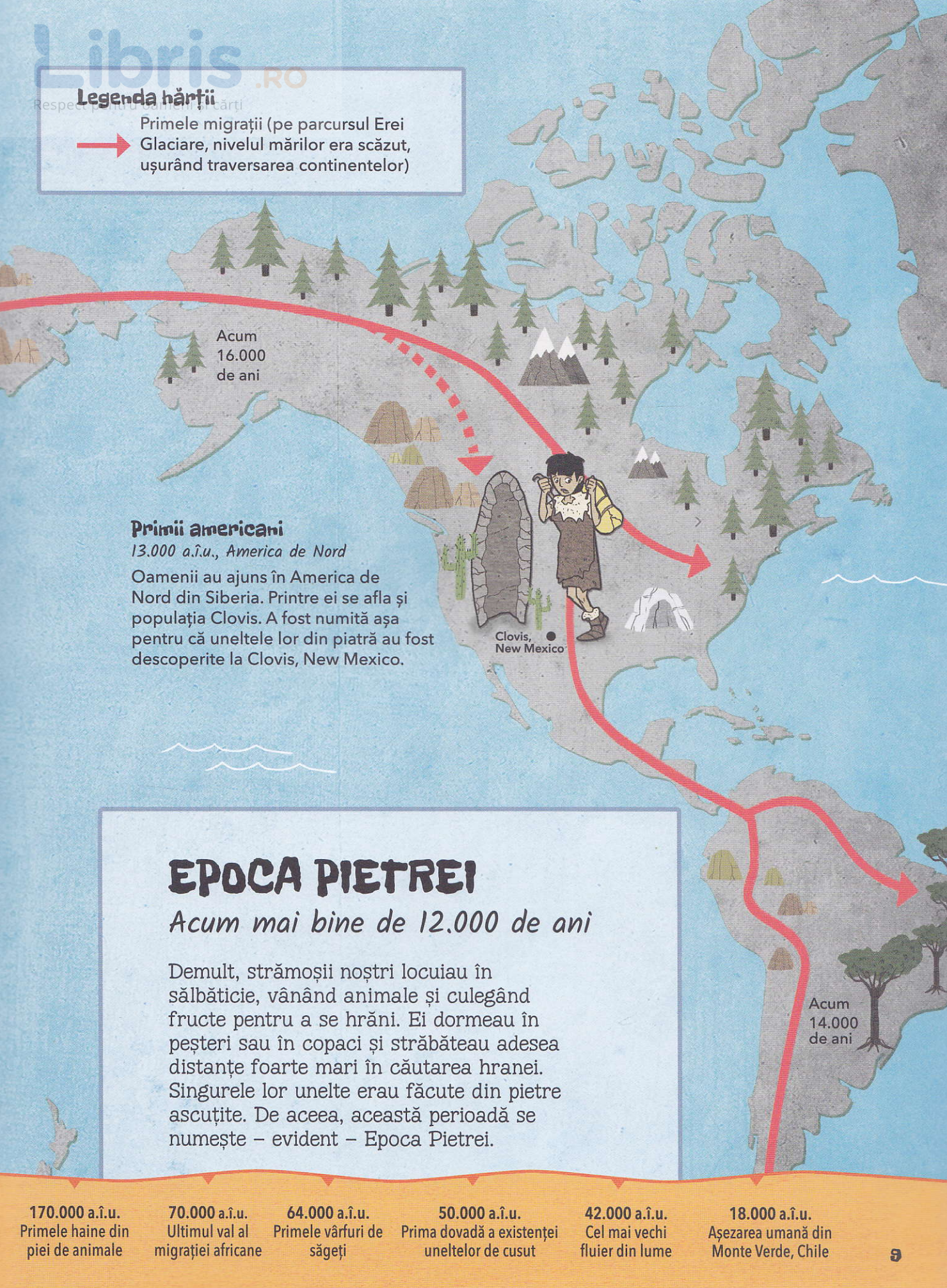
0,4 m.a.î.u.
Primele sulițe

cca 300.000 a.î.
Primii Homo Sapiens

Legenda hărții

Primele migrații (pe parcursul Erei Glaciare, nivelul mărilor era scăzut, ușurând traversarea continentelor)

Acum
16.000
de ani

Primii americani

13.000 a.î.u., America de Nord

Oamenii au ajuns în America de Nord din Siberia. Printre ei se afla și populația Clovis. A fost numită așa pentru că uneltele lor din piatră au fost descoperite la Clovis, New Mexico.

Clovis,
New Mexico

EPOCA PIETREI

Acum mai bine de 12.000 de ani

Demult, strămoșii noștri locuiau în sălbăcie, vânând animale și culegând fructe pentru a se hrăni. Ei dormeau în peșteri sau în copaci și străbăteau adesea distanțe foarte mari în căutarea hranei. Singurele lor unelte erau făcute din piatră ascuțite. De aceea, această perioadă se numește – evident – Epoca Pietrei.

Acum
14.000
de ani

170.000 a.î.u.
Primele haine din
piei de animale

70.000 a.î.u.
Ultimul val al
migrației africane

64.000 a.î.u.
Primele vârfuri de
săgeți

50.000 a.î.u.
Prima dovadă a existenței
uneltelei de cusut

42.000 a.î.u.
Cel mai vechi
fluiet din lume

18.000 a.î.u.
Așezarea umană din
Monte Verde, Chile